

Sdílejme

NENAKUPOJME ODPADY !

Velká část komunálních odpadů, které běžně končí na skládkách nebo ve spalovnách, tvoří materiál, který by se odpadem nemusel stát, pokud by se více kladl důraz na prevenci – tedy na předcházení vzniku odpadu. Prevence má různé podoby a může probíhat v různých oblastech. Jednou z nich je i běžný nákup v obchodech. Právě zde naše volba výrazně ovlivňuje to, kolik odpadů vyprodukuje. Následuje několik rad, jak bychom nákupem produkci odpadu minimalizovali.

Nebalme, když to není nutné

V obchodech je část zboží zbytečně obalena a mnohdy jen proto, aby firmy mohly umístit na obaly reklamu či logo. Tyto obalové materiály se často hned po příchodu domů stávají v odpadu. Je třeba proto je nebalit tam, kde to není nutné a tam, kde to nutné je, obaly používat opakovaně. Igelitový pytlík, taška nebo krabice mohou bez problémů sloužit opakovaně. Po každém použití mohou být skladovány tak, aby bylo snadné je znovu využít. Za obal lze považovat i jednorázové nádobí ve fastfoodech. I zde je však možné si nechat obalové materiály napopřít do vlastní donesené nádoby a použít vlastní příbor určený pro opakované užití. To samé platí u některých nápojových automatů, kde je možné využít vlastní šálek.

Opakovaně užívejme

V obchodech je mnoho výrobků na jednorázové použití, které brzy končí jako součást komunálního odpadu. Alternativou je používat si výrobky, které lze opakovaně užívat a v případě poruchy jednoduchými úkony svépomocí opravit.

Vtíravé reklamy nám často vnucují různé výrobky a probouzejí v nás iluzorní pocit, že každý jedinec potřebuje vlastnit určité věci. Ve skutečnosti jde často o výrobky, které nemusí vlastnit každý, ale je možné jednu věc koupit pro celou rodinu či komunitu a sdílet ji tak s několika lidmi skrze princip půjčování nebo komunitního užívání.

Navštivme bazary, bleší trhy a „sekáče“

Místo kupování nových výrobků je možné využívat výrobky zakoupené v bazarech, na bleších trzích a seconhandech. Výrazně tím přispějeme ke snížení produkce odpadu, protože budeme opakovaně užívat již dříve používaný materiál, aniž bychom zbytečně spotřebovávali/-y materiál nový.

...pokračování na str.2

Volme dlouhotrvající kvalitu

V obchodech často máme na výběr ze široké škály výrobků z různých dobou trvanlivostí. Produkce odpadu se může výrazně snížit, pokud si budeme povšimnout především typů výrobky, u kterých je trvanlivost dlouhodobá i při častém užívání. Nízká cena výrobku sice může přilákat, ale také mnohdy naznačuje nízkou kvalitu výrobku. Často se tedy vyplatí připlácet si dražší výrobek, který bude dlouho sloužit, než si koupit levný výrobek, který se po krátké době změní v odpad.

Rozvíjme vlastní schopnosti a dovednosti

Mnoho lidí, které lidé užívají, se často dají jednoduše svépomocí vyrobit a při nákupu tedy nemusí být na seznamu toho co si obchodník nabízí. Nejen, že tím můžeme ušetřit finance, ale má také kontrolu nad výrobním procesem. To může umožnit zvolit při výrobě dobře recyklovatelný materiál a přizpůsobit výrobek tak, aby nesloužil jen jednorázově, ale mohl být užíván déle než výrobek zakoupený v obchodě. V některých případech lze dokonce při svépomocné výrobě použít i odpadový materiál jako třeba PETláhve, kartony, plechovky atd.

Nakupujeme strategicky

Potřebujeme-li nakoupit určité věci, pak je dobré si vyvinout nákupní strategii, která zaručí, že vedle potřebných věcí nebudeme kupovat i zbytečnosti a zvyšovat tím produkci odpadu. Základem strategie může být to, že bychom do obchodu měli chodit s jasnou představou pro a pro co tam jdeme. K tomu je dobré si sepsat seznam požadovaných věcí a v obchodě se řídit jen tímto

seznamem, bez zbytečnosti a bezcílného blouzení mezi regály, kde na nás mohou čekat různé lákadla. Dobré je také nakupovat dle aktuálních potřeb, nikoliv dle aktuálních nabídek na reklamních tiskovinách. Tyto tiskoviny obchodníkům výrazně pomáhají prodat to, co bychom si za jiných okolností nepokoupili a díky tomu se zvyšuje produkce odpadu. Do obchodu je také dobré chodit s plným žaludkem. Pokud potom nemá tendenci nakupovat zbytečně moc jídla, které pak nestihne spotřebovat.

Nekupujeme balenou vodu

Voda balená v PETláhvích se stala masovým trendem s velmi negativními dopady. I přes to, že lidé mají pitnou vodu přímo doma, tak mnozí často dovážejí vodu stejné kvality z druhého konce města a ještě tomu zabalenou v jednorázových plastových obalech, které výrazně přispívají ke zvyšování produkce odpadu. Alternativou ke kupování vody v PETláhvích je spotřeba vody přímo z domácího vodovodu. Tato voda má stejnou a někdy dokonce i lepší kvalitu než balená voda v obchodech.

Vyjádříme nespokojenost

Na nízkou kvalitu výrobků, využívání nerecyklovatelných materiálů, zbytečnou spotřebu obalového materiálu a další věci je možné si stěžovat přímo u prodejce. Vyjádřená nespokojenost spotřebitelů i spotřebitelky je to, co může vést k důležitým pozitivním změnám v činnosti obchodníka nebo obchodnice. Tam, kde individuální nespokojenost nemá požadovaný efekt, je možné se spojit s ostatními spotřebiteli a spotřebitelkami a zahájit kolektivní spotřebitelský bojkot nebo jinými způsoby dotlačit prodejce k přehodnocení jeho politiky ve prospěch snížení produkce odpadu.

.....

Pozn: V rámci snahy o snížení produkce odpadu doporučujeme tento zpravodaj nepošílet, ale darovat ho dalším osobám, která ho ještě nečetla. Děkujeme za pochopení.

Most potřebuje kompostárny, nikoliv spalovnu!

Společnost United Energy a.s již od konce roku 2010 připravuje projekt výstavby spalovny komunálního odpadu v Komořanech. Jedním z argumentů, které společnost používá na obhajobu spalovny, je tvrzení, že spalovna výrazně sníží množství komunálního odpadu na skládkách.

O čem však vedení United Energy nemluví, je fakt, že pálení odpadu je ten nejhorší způsob jak množství skládkovaného odpadu snižovat. Existují i mnohem šetrnější způsoby, které však na Mostecku zdaleka nebyly vyčerpány a nemají dostatečnou podporu. Jedním z těchto využitelných způsobů je separace a kompostování biologicky rozložitelného odpadu.

Přestože bioodpad v ČR tvoří až 40 procent směsného komunálního odpadu, v Mostě se jeho separace a kompostování řeší jen minimálně. Obyvatelstvu je nabízena jen služba svozu „domácího“ bioodpadu z rodinných domů či zahrad. V Mostě však v rodinných domech žije malá část obyvatelstva. Majorita žijící v domech panelových tedy prakticky nemá možnost bioodpad separovat a zpracovat na kompost využitelný pro zemědělské a rekultivační účely. „Panelákový“ bioodpad pak proto končí ve směsném odpadu a je skládkován namísto toho, aby sloužil jako kvalitní kompostovatelná surovina.

Proč je bioodpad na skládce problémem?

Biologicky rozložitelné odpady se na skládkách rozkládají a jelikož se tak děje v podmínkách bez přísunu kyslíku, obsahuje vznikající skládkový plyn vysoký podíl metanu, který ke skleníkovému efektu, (a tedy tzv. globálnímu oteplování), přispívá cca jedenadvacetkrát intenzivněji než hlavní skleníkový plyn oxid uhličitý, který vzniká při rozkladu aerobním - tedy za přítomnosti kyslíku. Právě to je jeden z důvodů, proč je potřeba bioodpad separovat z komunálního odpadu a shromažďovat ho na kompostu, kde má přísun kyslíku dostatečný, nikoliv na skládce, kde je naopak přísun kyslíku značně omezený.

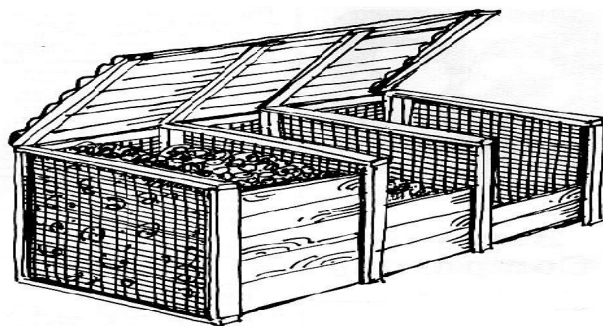
U kompostu je však vedle okysličení i další potřebná vlastnost - kontakt s půdou, tzn. dobrá přístupová cesta pro půdní mikroorganismy, které napomáhají rozkladným procesům přetvářejícím odpad ve výživné hnojivo. Protože je bioodpad na skládce namíchan s jinými druhy odpadu, mají k němu půdní organismy

značně omezený přístup. Rozkladný proces se proto od kompostového procesu liší a z pravidla má negativnější dopady - dochází ke zvýšené produkci škodlivých plynů a výluhů.

Nejen že má kompostování menší negativní dopady než skládkování nebo pálení ve spalovně, ale kompost je již sám o sobě užitečnou surovinou! Zapravování kompostu totiž zvyšuje obsah důležitých organických látek v orné půdě, takže se zvyšuje její kvalita. Může také částečně nahrazovat průmyslová hnojiva nebo rašelinu - vzácnou přírodní surovinu.

Podporujme kompostování, nikoliv pálení a skládkování!

Kompostování je v kombinaci s tříděním u zdroje nejdůležitější částí úspěšného a šetrného řešení odpadového hospodářství, protože rychle snižuje objem odpadu na skládkách. Všechny obce a města, dosahující úrovně využití odpadů vyšší než 50 %, věnovaly značnou pozornost sběru biologických odpadů a jejich kompostování. Je na čase aby i na Mostecku byly zřízeny městské kompostárny, místo nové spalovny komunálního odpadu.

Na různých místech v ČR již dávno vznikají a dobře slouží komunitní kompostoviště. Jedno na žádost místních lidí zřídili v Chrudimi, další v pražské čtvrti Řepy, také ve Dvoře Králové, Zlíně, Vsetíně, Starém Městě a na dalších místech. I na nás záleží, zda přijde na řadu také město Most, nebo se zde raději budou podporovat kontroverzní projekty, jako jsou spalovny odpadu.

Tuto publikaci vydala
asociace ALERTA v červenci 2011.

www.alerta.cz
alerta@safe-mail.net